

SA PÄRNUMAA ARENDUSKESKUS
NÕUKOGU KOOSOLEKU PROTOKOLL

Akadeemia 2, V korruse saal

10. detsember 2019 nr 1-2/19/10

Algus kell 13.00 ja lõpp 14.00

Juhatas: nõukogu esimees Mikk Pikkmets

Protokollis: Katrin Sibul

Osa võtsid: Rainer Aavik, Meelis Kukk, Lauri Luur, Varje Tipp, Ülle Vapper

Kutsutud: Erik Reinhold, Kaire Piiraja

PÄEVAKORD

1. 2020 aasta eelarve II lugemine

1. 2020 aasta eelarve II lugemine

Erik Reinhold annab ülevaate 2020 aasta II lugemisele suunatud eelarve sisust.

Võrreldes eelarve I lugemisega 24.10.2019 on 2020 aasta eelarve II lugemisel projektis tulude ja kulude maht suurenenud 5784 € võrra. Esitatud eelarves oleme tulude reale lisanud ettevõtjatele koolituste omaosalustasu rakendamise ja PATEE projektitaotluse esitamisel oleme täpsustanud ja muutnud PATEE projektist kaetavaid personalikulusid nii koosseisuliste, kui lepinguliste töötajate osas.

Kulude osas oleme vähendanud maakonna turundustegevuste kulusid ja arengustrateegia tegevuste elluviimise kulusid. Suurendanud juhtimise ja bürookulusid, sooviga luua 0,5 koormusega raamatupidamisassistendi ametikoht.

Nõukogu liikmed esitasid küsimusi eelarves turismialaste tegevuste kohta.

Rainer Aavik tundis huvi 11 000-eurose jäägi kasutamise kohta turismivaldkonnas, kuna

SAPA ettepanekul lepidi eelarve koostamise käigus kokku, et linn enam SAPA

turismitegevuste katmises ei osale ning linn võtab kõik muud tegevused (messid, kampaaniad jne) enda kanda.

Kaire Piiraja selgitab, et tegemist ei ole konkreetselt 2019 aastal turismitegevuste eelarve kasutamata jäägiga. Tegemist on Pärnumaa Arenduskeskuse prognoositud kogu eelarve jäägiga, mida me saame suunata teiste tegevuste tarbeks. Täpne jääk selgub 2019 aasta lõpuks.

Rainer Aavik: vastavalt kokkuleppele Pärnu linna arendusosakonna ja Pärnumaa Arenduskeskuse vahel on 2020 aastal jaotatud ära turismitegevused, mida kaetakse linna eelarvest ja mida Pärnumaa Arenduskeskuse eelarvest. Linn tellib 2020 Pärnumaa Arenduskeskusele ainult turismiinfo jagamise. Trükiste tellimise ja veebilehe haldamise kulud katavad maaomavalitsused. Kas tööjõu- ja majanduskulude jaotamisel on arvestatud, et iga tegevusega kaasnevad ka palga- ja majanduskulud?

Kaire Piiraja: täna on eelarves arvestatud turismivaldkonna finantseerimine järgnevalt:

- tegevuskulud katavad maaomavalitsused
- tööjõu- ja majandamiskulud finantseeritakse põhimõttel 80% linn ja 20% maaomavalitsused vastavalt elanike arvule.

II lugemisele esitatud eelarves ei ole iga tegevuse kohta tööaega ja selle järgi finantseerimist arvutatud, kuna raamatupidamisel puudus info selle vajalikkuse kohta. Vajadusel tehakse ümberarvestused.

Meelis Kukk juhtis tähelepanu vajadusele mõelda tegevussuundade eesmärkide varustamisele mõõdikutega võimaldamaks hinnata perioodilist edenemist. Küsis selgitust tööjõukulude kasvule üle 13% vs 2019 (taandatud lisandunud 0,5 töökoha kulu) samal ajal, kui ilmselt maakonna palgakulude võrreldav kasv jääb sellele kordades alla, nt Pärnu linn 6,13%.

Kaire Piiraja põhjendas kululiiki arvatud PATEE vastavate kuludega 46 000 €.

2019 eelarveliste PATEE töötasude kulude kohta edastatakse informatsioon nõukogu liikmetele e-maili teel.

Nõukogu liikmed olid seisukohal, et turismivaldkonna teema vajab eraldi kokkusaamist ja selgeks rääkimist. Kõik liikmed olid nõus, et kutsuda jaanuari alguses kokku maakonna omavalitsusjuhid ja otsustada 2020 aasta maakonna turismitegevuste finantseerimise allikad ning kulude katmise proportsioonide jaotus.

OTSUSTATI:

1.1 lõpetada 2020 aasta eelarve II lugemine ja suunata 2020 aasta eelarve III lugemisele.

1.2 kutsuda kokku 07.01.2020 kell 13.00 turismialane nõupidamine, mille eesmärk on jõuda kokkuleppele 2020 aasta turismivaldkonna kulude finantseerimisallikates kaasates nõupidamisele maakonna omavalitsusjuhid ja turismivaldkonna inimesed.

(Protokollile lisatud 2020 eelarve II lugemine seletuskiri, 2020 koondeelarve projekt II lugemine ja lisa1)

Mikk Pikkmets

nõukogu esimees

/allkirjastatud digitaalselt/

Rainer Aavik

nõukogu liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Lauri Luur

nõukogu liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Vapper

nõukogu liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Meelis Kukk

nõukogu liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Varje Tipp

nõukogu liige

/allkirjastatud digitaalselt/

Katrin Sibul

protokollija

/allkirjastatud digitaalselt/

SELETUSKIRI SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2020. aasta eelarve projekti juurde

SISSEJUHATUS

SA Pärnumaa Arenduskeskuse 2020. aasta eelarve projekt on koostatud juhindudes KOV-ide volikogude poolt heaks kiidetud Arengustrateegiast Pärnumaa 2035+, MARO poolt delegeeritud ülesannete ning koostööpartneritega sõlmitud lepinguliste kohustuste täitmiseks. Eelarve materjalid moodustavad terviku: 2020. aasta koondeelarve ja detailne kulude jaotus (*Lisa 1*) tegevusalade, kululiikide ja finantseerimisallikate lõikes ning käesolev seletuskiri.

Eelarve projektis on toodud võrdlusandmetena 2019. a 05.08.2019 kinnitatud lisaeelarve ja 2020. a eelarve I lugemine 24.10.2019.

2020. a eelarve projektis on tulud kogusummas 1 164 208 € (I lugemine 1 158 424 €) ja kulud kogusummas 1 214 208 € (I lugemine 1 208 424 €), eelarve tulem on negatiivne -50 000 €. Negatiivne eelarve tulem on seotud lennujaama turunduskuludega.

Võrreldes eelarve I lugemisega 24.10.2019 on 2020. aasta eelarve II lugemisel projektis tulude ja kulude maht suurenenud 5784 € võrra.

Eelarve II lugemiseks on tehtud järgnevad muudatused:

Tulud majandustegevusest:

- Rüütli tn projekti müük Pärnu linnale 30 000 € toimus 2019. aastal ja ei kajastu 2020. aasta eelarves tulud majandustegevusest real;
- PATEE projektitaotluse esitamisega on täpsustatud ettevõtjate omaosalust koolitustel osalemisel, summa vähenemine 5350 €;
- Muude teenuste (koolitused, reklaam, rent jm) tuludesse on lisatud: müügimaania koolituse omaosalus 600 €, naisettevõtjate ürituste omaosalus 400 €, trükiste ja reklaami müük 2500 €, kokku suurenemine 4350 €.

Eelarvelised kulud:

- Arengustrateegia tegevuste elluviimise kulud on vähendatud 16 000 €:
 - KOV (arengu-planeeringu) spetsialistide arengu ja koolitusprogramm 7000 € - võetud eelarvest välja;
 - KOV finantsstrateegiate ja „Pärnumaa 2035+“ põhjalt Pärnumaa lähiaastate finantsperspektiivi koostamine, vähendatud 8000 € (10000 eurot 2000 eurole);
 - RB projektide maakondlik koordineerimine, lisaks nõupidamiste, avalike arutelude, tutvustuste ja esitluste korraldamine 1000 €, võetud eelarvest välja.
- Ettevõtluskeskkonna arendustegevuste kulud on suurendatud 10 756 €:
 - PATEE projektitaotluse esitamisega täpsustatud projekti tegevuste kulud, suurenemine 18 300 €;
 - müügikoolituse „Müügimaania“ sari, kulud vähendatud 4000 € (10000 eurot 6000 eurole);
 - naisettevõtjate ürituste korralduskulud vähendatud 2400 € (6000 eurot 3600 eurole).
- Maakonna turundustegevuste kulud on vähendatud 8000 €:
 - Eelarvest välja võetud KOBARa turundustegevuste kulud summas 5000 €;
 - Eelarvest välja võetud turundusnõukogu korraldamise kulud 3000 €.

- Juhtimine ja büroo, kulude suurenemine 8028 €:
 - planeeritud luua raamatupidamisassistendi ametikoht 0,5 koormusega.

TULUD

2020. a tulud eelarve II lugemisel kogusummas **1 164 208 €** (I lugemine 1 158 424 €).

Tulud majandustegevusest kogusummas 19 100 € (I lugemine 49 100 €), vähenemine 30 000 €. I lugemisel eelarves olnud Rüütli tn projekti müük Pärnu linnale 30 000 € - müügitehing teostati 2019. aastal ja müügist saadud vahendid suunatakse 2020. aasta eelarvesse eelarve real „2019. a kasutamata vahendid“. Seoses PATEE projekti muudatusega on täpsustunud ettevõtjate omaosalused koolitustel osalemisel, lisaks on täpsustatud muude koolituste ja reklaamimüügi tulusid.

Saadud toetused kogusummas 582 061 € (I lugemine 588 246 €), vähenemine võrreldes I lugemisega 6185 €.

- Pärnumaa Omavalitsuste Liidule planeeritakse esitada taotlus summas 331 453 € (I lugemine 343 151 €), vähenemine võrreldes I lugemisega 11 698 €. Toetusesummad on planeeritud järgnevalt:
 - riigieraldisest maakonna arendustegevusteks 120 664 € (I lugemine 109 774 €);
 - riigieraldisest maakonna terviseedenduse, elanike heaolu ja siseturvalisusega seotud ülesannete täitmiseks 26 092 € (I lugemine 25 126 €);
 - riigieraldisest KOP-projektide rakendamisega seotud kulude katteks 10 029 €;
 - taotlus KOV-idele SAPA-le pandud ülesannete täitmiseks 174 668 € (I lugemine) 198 252 €.
- Pärnu linnavalitsuse toetus 4000 € noorte ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe arendamiseks, I lugemisel toetus kajastatud POL real;
- MAK poolt eraldatav toetus ettevõtlustegevusega seotud ülesannete täitmiseks 182 908 €. Täpne toetuse summa ei ole veel teada, toetus kavandatud 2019. a tasemele;
- KÜSK-i poolne eraldis ülesannete täitmiseks 31 700 €;
- Ettevõtluse-Arendamise SA eraldis KÜK infotöötajate tööjõukulude katteks 32 000 €. Kuna täpne eraldatav summa ei ole veel teada, on eelarve projektis jäetud summa 2019. a tasemele.

Saadud projektitoetused kogusummas 495 830 € (I lugemine 480 861 €).

Lisandunud on PKT projektitoetus inkubaatori ehituseks 200 000 €, eelarve I ja II lugemise vahel on esitatud PATEE projektitaotlus ja seega on PATEE toetusvahendid täpsustunud. ERDF-projekt lõppeb 30.04.2020 – seega on eelarvesse kavandatud toetuse jääk. Seoses PATEE projektitaotluse esitamisega on täpsustunud POL-i poolne projektide omafinantseering.

Regionaalsed investeeringud 10 000 € - Uuringu „Rail Balticu Pärnumaa arengukoridor – kohalikud peatused, nende juurdepääsetavud ja ohutus“ teostamiseks.

2019. a kasutamata vahendid 57 217 € suunatakse 2020. a tegevustesse, täpne kasutamata vahendite summa selgub 2019. a lõpuks.

KULUD

2020. a kulud eelarve II lugemisel kogusummas **1 214 208 €** (I lugemine 1 208 424 €).

Detailne kulude eelarve tegevusalade lõikes koos finantseerimisallikatega ja 2019. a ning 2020. a eelarve I lugemise võrdlusandmetega on toodud *Lisas 1*.

Maakonna arendustegevus: eelarvelised kulud kokku 74 356 € (I lugemine 79 356 €)

PÕHIEESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

- tööjõukulud ja majandamiskulud on võrreldes I lugemisega samal tasemel;
- tegevuskulud 36 500 € (I lugemine 41 500 €)
 - arengustrateegia tegevuste elluviimine 15 500 € (I lugemine 31 500 €), planeeritud järgnevad tegevused: arendajate (sh planeerijate) maakondliku võrgustiku üritused (seminarid, teemapäevad, koolitused, õppereisid jne); Via Baltica arengupäev KOV juhtidele ja Riigikogu liikmetele. Osalevad MKM-i ja Maanteeameti spetsialistid. Maakonnaplaneeringu realiseerimise analüüs, projekteerimise hetkeseis, investeeringute kava ja probleem- ja murdepunktid (uus sild, 2+2, ohutus jne); Rail Balticu projektide maakondlik koordineerimine, lisaks nõupidamiste, avalike arutelude, tutvustuste ja esitluste korraldamine; Rail Balticu Kaubajaama detailplaneeringu ettevalmistus, toetus ja kohalike peatuste projekt; KOV (arengu-planeeringu) spetsialistide arengu ja koolitusprogramm (RAM, kolledž); KOV finantsstrateegiate ja „Pärnumaa 2035+“ põhjalt Pärnumaa lähiaastate finantsperspektiivi koostamine, eelarvest on välja võetud KOV (arengu-planeeringu) spetsialistide arengu ja koolitusprogramm (RAM, kolledž), samuti vähendatud KOV finantsstrateegia koostamise summat 10000 eurot 2000 eurole ;
 - arengustrateegia alusel: uuringud ja projektid 21 00 € (I lugemine 10 000 €), lisandunud on 20 000 € uuringu „Rail Balticu Pärnumaa arengukoridor – kohalikud peatused, nende juurdepääsetavus ja ohutus“ teostamiseks, uue maakonnaplaneeringu ja ühtlasi pilootprojekti algatamise ettevalmistamine („Pärnu jõe ruumiline perspektiiv ja seotus mereplaneeringuga“) koostöös RAM-i ja Järva maakonnaga summat on vähendatud 10 000 eurot 1000 eurole.

Maakonna arendustegevus aastal 2020.

- Jätkatakse 2019. aastal alustatud tegevustega: arendajate/planeerijate maakondliku võrgustiku üritused (seminarid, teemapäevad, koolitused, õppereisid jne); MATA 2020; POL-i kevadised arengupäevad ja POL-i suveseminar;
- Muutunud tegevused: maakonna arengustrateegia ja selle tegevuskava värskamine; Rail Balticu arengute survestamine ja koordineerimine, kohalikud peatused; Via Baltica arengupäev koos Maanteeameti, Riigikogu liikmete ja omavalitsusjuhtidega: projekteerimise ja eelarvestamise hetkeseis, probleemid, lahendusteed ja poliitilised otsused, surveabinõud; biomajanduse KOV-ide koostööprojekt ja kompetentsikeskuse asutamine KOBARa raames; lennujaama arendusprojektiga kaasnevad tegevused
- Uued tegevused: KOBARa koolitusprogrammi käivitamine KOV arengu- ja planeeringuspetsialistidele; KOV-ide finantsstrateegiast ja „Pärnumaa 2035+“ tegevuskavast tulenevalt Pärnumaa lähiaastate finantsperspektiivi koostamine; Pärnumaa päeva ettevalmistavad tegevused; Ömblusteta maakond (uuringu koostamine ja vastava kontseptsiooni väljatöötamine, koostööorganisatsioonide võimestamine); Eestis esimese maakonnaplaneeringu algatamine pärast haldusreformi „Pärnu jõe ruumiline perspektiiv ja seotus mereplaneeringuga“ koostöös RAM-iga, suure tõenäosusega maakonnaplaneeringute süsteemi uuendamise pilootprojekt Eestis; KOV-idele kuuluva MTÜ Pärnumaa Jäätmekäitluskeskus asutamine (ettevalmistustööd, kontseptsioon, asutamisdokumendid jne) ja töölerakendamine; ühisprojekt „Tugevamad Pärnumaa omavalitsused tänu võimekuse konsolideerimisele hariduse valdkonnas“.

Ettevõtlus: eelarvelised kulud kokku 548 067 € (I lugemine 537 311 €).

EESMÄRGID: Ettevõtlusteadlikkuse arendamine ja tööjõu ettevalmistamine, ettevõtlikkuse ja ettevõtlusõppe toetamine, ettevõtluskeskkonna arengut toetavate tugisüsteemide arendamine, inkubatsiooniteenuse edasiarendus, maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, KOV ühistegevus, maakonnasiseste sihtkohtade atraktiivsuse kasv, kohaliku toidu parem esiletoomine ja turustamine, Pärnu Kolledži rolli suurendamine

- PATEE projektitaotluse esitamisel on täpsustatud ja muudetud PATEE projektist kaetavaid personalikulusid (detailne jaotus Lisas 1) nii koosseisuliste kui lepinguliste töötajate osas;
- tegevuskulud 364 400 € (I lugemine 352 500 €), võrreldes I lugemisega on muudatused järgnevates tegevustes:
 - PATEE projekti tegevused, suurenemine 18 300 €;
 - müügikoolituste „Müügimaania“ sari, vähenemine 4000 €;
 - naisettevõtjate üritused, vähenemine 2400 €.

Ettevõtluskeskkonna arendustegevused, eesmärgid ja tulemused (MAK lepingulised kohustused)

Alustava ettevõtja baasnõustamine:

EESMÄRK: Kvaliteetne teave ja tugi ettevõtlusega tegelemiseks on kõikjal kättesaadav. **SIHTRÜHM:** Kõik ettevõtjad, ka potentsiaalsed. **MAHT:** Potentsiaalseid ja alustavaid ettevõtteid = vähemalt 460 nõustamiskorda. Kogenud (3+ aastat) ettevõtteid = vähemalt 18 unikaalset ettevõtet. **MAHU MÕÕTMINE:** nõustamiste arv. Eraldi loendamisel potentsiaalne ettevõtja (erisikud), alustavad ettevõtteid ning kogenud ettevõtjad. **MÕJU:** ettevõtlike inimeste vajadused nii ettevõtlusega seotud tegevuste/protsesside kohta kui ka toetusvõimalustes orienteerumiseks on rahuldatud; toetuste taotlemine avalikult sektorilt on toetatud.

Alustava ettevõtja arengunõustamine:

EESMÄRK: Ettevõtlusega alustamine, ettevõtja toetamine ning ettevõtte arendamine on toetatud professionaalse nõustaja poolt. **SIHTRÜHM:** potentsiaalne ja alustav ettevõtja (kuni 3 aastat ettevõtte registreerimisest). **MAHT:** Arengunõustamise protsessis ettevõtteid – vähemalt 60 unikaalset aasta lõpuks.

MÕJU: Ettevõtlikust inimesest saab elujõuline ettevõtja, kelle ettevõtmine suudab asendada palgatööd ning kelle ettevõtte kasvab ja areneb.

Starditoetuste nõustamine:

EESMÄRGID: Alustavate ettevõtjate arvu suurendamine, mille aastakäive vastab starditoetuse programmdokumendis kirjeldatud nõuetele ning eksportivate ettevõtjate arvu suurendamine. **SIHTRÜHM:** Alustav arengunõustamises olev ettevõtja, kellel on potentsiaali saavutada vähemalt meetmes määratud minimaaleesmärgid. **MÕJU:** taotlemise eel, taotlemise ajal ja projekti elluviimisel on alustaja tegevusplaani arendamine nõustamisega toetatud.

KEV nõustamine:

EESMÄRK: Leida üles ja ärgitada kasvama Eesti olemasolevate ettevõtete potentsiaalid. **SIHTRÜHM:** Vähemalt 2 töötajaga, regionaalarengu sihtalal asuvad kasvupotentsiaaliga ettevõtteid (pole elustiiliettevõtteid), mille müügitulu vähemalt 80 000 € aastas. **MAHT:** vanemaid kui 3-aastaseid ettevõtteid – vähemalt 20 erinevat.

Ettevõtluspäeva korraldamine maakondades:

EESMÄRK: Tõsta potentsiaalsete ettevõtjate ettevõtlusteadlikkust s.t ärgitada kohalikke ettevõtluspotentsiaaliga inimesi oma ettevõtlusega algust tegema, läbi mille suureneks ettevõtlusaktiivsus ning tekiks uusi ettevõtjaid. Ettevõtlusteadlikkuse suurendamine kogu ühiskonnas.

Tekitada ühiskonda uusi inspireeritud ettevõtjaid, kes alustavad tegutsemist ettevõtluses. Kohaliku koostöö ja võrgustiku arendamine. MÕJU: Ettevõtluspotentsiaal muutub ettevõtlusega tegelemiseks.

Ettevõtlusnädala korraldamine maakondades:

EESMÄRK: Ettevõtluse kui eluvaliku kõrgem ühiskondlik väärtustamine. Ettevõtlusnädala üritused on koordineeritud ja turundatud nii, et erinevad osapooled üle eesti soovivad oma ettevõtlusüritusi selle märgi alla siduda. Ettevõtlusnädalat seostatakse otseselt MAK võrgustikuga – kujuneb selge bränd ja selle tunnus.

MÕJU: Osalevad organisatsioonid on keskse turundusega rahul

Alustava ettevõtja baaskoolituste tugitegevused:

EESMÄRK: Suurendada alustava ettevõtja konkurentsivõimet edukaks startimiseks ettevõtluses. Jagada ettevõtluse alaseid baasteadmisi ja oskusi ning anda oma ettevõtte alustamiseks praktilisi teadmisi. Tagada maakonnatasandil juurdepääs ettevõtlusega alustamisega seotud alusteadmistele. MÕJU: Ettevõtete alustamisel on ebaõnnestumisi vähem.

Maakondliku mentorklubi korraldamine:

EESMÄRK: Toetada maakonnas alustavaid ettevõtteid, pakkudes neile võimalusi oma suhtevõrgustiku laiendamiseks, kogemuste vahetamiseks ning ettevõtlusalaste teadmiste suurendamiseks. Kasvatada MAKi juurde kontaktvõrgustik mentoritest, kes on valmis panustama oma teadmiste, oskuste ja kogemustega alustavate ettevõtjate arendamisse. MÕJU: Mentii ettevõtete on rahul oma arenguprotsessidega.

Messikülastuste korraldamine:

EESMÄRK: ärikontaktide loomine, uute turustuskanalite leidmine ja müügi edendamine. MÕJU: ettevõtete arenemine, turupotentsiaali suurenemine.

Teavitust - ja infotegevused:

EESMÄRGID: Kvaliteetne teave ja tugi ettevõtlusega tegelemiseks on kättesaadav. Hoogustada piirkondlikku ettevõtlust ning aidata kaasa piirkonna ettevõtjate arengule. Tõsta piirkonna elanike seas ettevõtlikkust ning ettevõtlusteadlikkust. Info ja teavitustegevustega loome endale kliendibaasi. Mõju saab mõõta läbi tegevuste tagasiside vormis hinnangute küsimise (8/10 rahulolu), infopäevadel/seminaridel osalejate arvu, avaldatud artiklite hulga jmt kaudu. Lisaks ettevõtjate oskuslikum käitumine/tootearendus vms. Suureneb ettevõtjate reageerimiskiirus vastavalt turu vajadusele/nõudlusele, välditakse võimalikke probleeme seadusandluses, valdkonna teadlikkuse tõus.

Ettevõtluskonkurss AJUJAHT korraldajatele tugiteenuste sh. reklaamimise, äriplaanide hindamise jne. osutamise:

EESMÄRK: Tõsta ilma eelneva ettevõtluskogemuseta inimeste ettevõtlusalast teadlikkust ning julgustada neid oma ettevõtet looma ja proovima. Andma ilma eelneva ettevõtluskogemuseta inimestele praktilisi teadmisi ettevõtte loomiseks. Tagada maakonnas tasandil kaasatus Ajujahi projekti.

Ettevõtlikusteadlikkuse tõstmise (piirkonnaspetsiifilised) tegevused:

EESMÄRK: Väikese ja keskmise suurusega ettevõtted on orienteeritud kasvule ja ekspordile. MÕJU: olulisel määral kasvab ettevõtjate ambitsioonikus, loovus, üldine ettevõtlikkus, sealhulgas positiivne hoiak ettevõtlusega alustamise osas, jätkusuutlike alustavate ettevõtjate hulk ning tegutsevate ettevõtjate majandustulemused ja Eesti on konkurentsivõimeline ja atraktiivne sihtkoht.

Sisseostetavad Alustava ettevõtja baaskoolitused:

EESMÄRK: Suurendada alustava ettevõtja konkurentsivõimet edukaks startimiseks ettevõtluses. Jagada ettevõtluse alaseid baasteadmisi ja oskusi ning anda oma ettevõtte alustamiseks praktilisi teadmisi.

Tagada maakonnatasandil juurdepääs ettevõtlusega alustamisega seotud alusteadmistele. MÕJU: Ettevõtete alustamisel on ebaõnnestumisi vähem, MAK kontakt alustajatega.

Maakonna turundustegevus: eelarvelised kulud kokku 90 795 € (I lugemine 98 795 €).

EESMÄRGID: Maakonna võimaluste aktiivne turundus ja sihipärane mainekujundus, kohaliku toidu väärtustamine, kiired ühendused ja parem juurdepääs Pärnule

- tööjõukulud on võrreldes I lugemisel samal tasemel;
 - tegevuskulud 63 500 € (I lugemine 71 500 €)
 - lennujaama turunduseks on arvestatud 50 000 €, 2019. a lisaeelarvega pandi lennujaama turundustegevusteks eraldatud summa reservfondi tagasi, kuna tegevusi ei olnud võimalik teostada. Planeeritud tegevused: lennuliini turundus koostöös lennufirmaga ja sihtkohaturunduse kampaania Soome ja Rootsi mõjuisikutega, kampaania sõnum "Lenda Pärnusse!" – kampaania mõõdik mõjuisikute Instagrami postituste ja stooride reach. Kampaania reach 80 000 inimeseni per mõjuisik;
 - maakonna ja arenduskeskuse turundustegevused 6500 €, planeeritud tegevused: parnumaa.ee kodulehe arendamine- arendused, tõlked, fotod, intervjuud, uued rubriigid; kohalike tootjate poolt loodud korporatiivmeenete koostööpartneritele; Pärnumaa ja Pärnumaa Arenduskeskuse Facebooki boostid;
 - töö- ja elukoha turundustegevused 3000 €, planeeritud tegevused: osalemine karjäärimeessidel ja ülikoolide avatud uste päevadel; koostööprojektid Work in Estoniaga - tulemuseks Pärnumaad tutvustav info Eesti Rahvusvahelises majas;
 - investoritele suunatud turundustegevused 4000 €, planeeritud tegevused: investinparnu.com arendustegevused, investoritele suunatud kampaania koostöös Invest in Estoniaga;
 - võrreldes I lugemisega on eelarvest välja võetud KOBARa turundustegevuste kulud 5000 € ja turundusnõukogu korraldamine 3000 €.

Maakonna turismialane tegevus: eelarvelised kulud kokku 110 316 €.

Muudatusi võrreldes eelarve I lugemisega ei ole.

EESMÄRK: Maakonnasiseste sihtkohtade turundamine ja atraktiivsuse kasv

- tööjõukulud 67 971 €;
- majandamiskulud (administreerimis-, ruumide majandamis-, ja IKT kulude näol on tegemist asutuse üldiste majandamiskuludega, mis on jagatud tegevusalade lõikes) 16 845 €;
- tegevuskulud 18 500 €, vähenemine võrreldes 2019. a eelarvega 900 €. Kokkuleppel Pärnu linna arendusosakonnaga on 2020. a jaotatud ära tegevused, mida kaetakse linna eelarvest ja mida SAPA eelarvest. SAPA eelarves olevate tegevuskulude katmisel osalevad ainult maaomavalitsused.
 - trükiste koostamine ja trükkimine 7500 €, kolm trükist: imago trükis - Pärnumaa kõige tähtsam trükis, mida antakse enda väliskülalistele, jagatakse messidel jne. Järgmine aasta soovime trükises teha kontseptsiooni muudatust; maakonna kaart - oluline kaart turistidele turismiinfos jagamiseks, et nad saaksid paremini maakonnas ringi liikuda, sinna sisse müüakse ka ettevõtjate reklaami; Pärnu linna kaart - tegemist on kaardiga, mida enamasti jagatakse Pärnu turismiinfos, lisaks ostavad kaarte üsna suurel hulgal kohalikud ettevõtted, kaardi levitamise ja müügiga tegeleb SAPA ning see tuleb meil endal teha.
 - koduleht visitparnu.com 8000 €, kodulehega on suurem kulu tõlketööd, sest koduleht täiendatakse lisaks hetkel olevale soome-inglise-läti-eesti keelele ka rootsi, saksa ja vene

keeles olevad sisutekstdid. Visioon on muuta leht senisest liikuvamaks, ehk tuua sisse uudised ja blogi, mis samamoodi vajavad tõlkeid. Selle aasta lõpus sai valmis uus visitestonia API, mis võimaldab visitparnu.com lehele integreerida kogu Pärnumaa majutuse, toitlustuse ja vaba aja tegevuste ettevõtted. Hetkel visitparnu.com lehel töötav API on eelmine versioon ning järgmisel aastal vajab see uuendamist. Lisaks on vaja kodulehel teha tavapäraseid hooldustöid. Sisulise osa eest vastutab SAPA ja seda sisse ostma ei pea.

- maakonna turismi turundus facebookis 3000 €, facebook addsi ja postituste boostimine kolmes keeles, lisaks on plaanis tuua sisse rohkem mängulisust ning võimalusel muuta Pärnumaa facebooki kanal regiooni põhiseks nagu on visitestonia.com-il.

Europe Direct ja väliskoostöö: eelarvelised kulud kokku 48 985 €, muudatusi võrreldes eelarve I lugemisega ei ole.

EESMÄRK: Konkurentsivõimeline Pärnumaa

Europe Direct on üle-Euroopaline Euroopa Komisjoni teabevõrgustik enam kui 500 teabekeskusega 28 liikmesriigis. Eestis tegutseb 9 teabekeskust (Pärnu, Võru, Valga, Põlva, Türi, Haapsalu, Jõhvi Rakvere, Narva).

Europe Direct teabekeskus eesmärgiks on pakkuda kohalikul ja piirkondlikul tasandil teavet Euroopa Liidu kohta, tagamaks üldsuse teavitamine ja nõustamine erinevates tegevusvaldkondades. Täiendada ja toetada Euroopa Komisjoni Eesti esinduse, Euroopa Parlamendi infobüroo, teiste EL institutsioonide ja asutuste teabevahetusi kohalikul ja piirkondlikul tasandil ning teavitada kohalikku elanikkonda EL prioriteetsetest teemadest. Eesmärgid saavutatakse eelkõige läbi eriteemaliste ürituste korraldamise. Europe Direct ei kommenteeri ELi poliitikaga seotud küsimusi või seisukohti ega lahenda või edasta kaebusi. Eesmärkide täitmiseks on sõlmitud Euroopa Komisjoni partnerluse raamleping.

- tööjõukulud 25 690 €;
- majandamiskulud (administreerimis-, ruumide majandamis-, ja IKT kulude näol on tegemist asutuse üldiste majandamiskuludega, mis on jagatud tegevusalade lõikes) 9750 €;
- tegevuskulud 13 545 € ürituste korraldamiseks ja läbiviimiseks on planeeritud 2019. a tasemele.

Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus: eelarvelised kulud kokku 32 926 €, muudatusi võrreldes eelarve I lugemisega ei ole.

EESMÄRK: Terviseedendus, elanike heaolu ja turvaline maakond ning kohalike omavalitsuste koostöö

MARO on maakondliku rahvatervise ja siseturvalisusega seotud tegevused delegeerinud täitmiseks SAPA-le. TAI ja turvalisuse projektid on mõeldud maakondliku terviseedenduse ja siseturvalisuse tegevuste ning sündmuste läbiviimiseks. Vahendid TAI tegevuskava teostamiseks on MARO-s, tööjõu- ja majandamiskulud kaetakse MARO poolt läbi SAPA eelarve.

- tööjõukulud 21 676 €;
- majandamiskulud (administreerimis-, ruumide majandamis-, ja IKT kulude näol on tegemist asutuse üldiste majandamiskuludega, mis on jagatud tegevusalade lõikes) 7250 €;
- tegevuskulud 4 000 € keskkonda säästva säästva elustiili teadlikkust tõstvas projektis osalemiseks. Aktiivsete Kodanike Fond (Active Citizens Fundi - ACF) projektitoetuse toel ning vabaühenduste ja mitteformaalsete rühmituste kaasamisel toimub kogukonna, sh elanike, ettevõtete ja organisatsioonide teadlikkuse tõstmine keskkonda säästvast elustiilist. Ringmajanduse ja rohemajanduse idee propageerimine. Innovatiivse koostöövõrgustiku

käivitamine avaliku-, era- ja mittetulundussektori vahel keskkonnasäästlike lahenduste elluviimiskes.

Vabaühenduste nõustamine ja arendamine: eelarvelised kulud kokku 121 116 €, muudatusi võrreldes eelarve I lugemisega ei ole.

EESMÄRK: Laiapõhjaline aktiivne ja toimiv kodanikuühiskond

- tööjõukulud 22 479 €€;
- majandamiskulud (administreerimis-, ruumide majandamis-, ja IKT kulude näol on tegemist asutuse üldiste majandamiskuludega, mis on jagatud tegevusalade lõikes) 7350 €;
- tegevuskulud 11 000 €, jätkuvate tegevustena on planeeritud kogukonnaühiskonna tunnustusüritus ja koolituspäevade korraldamine kogukondades, eelarvesse on lisandunud vahendid MTÜ juhtide arenguprogrammi läbiviimiseks, mis 2019. aastal tehti koostöös Viljandimaa Arenduskeskusega ja kajastus tema eelarves;
- jätkub ka KOP projektitoetuste vahendamine.

SAPA tööjõukulud: eelarvelised kulud 450 112 € (I lugemine 443 228 €). Tööjõukuludes on tehtud järgnevad muudatused: planeeritud on luua raamatupidamisassistendi ametikoht 0,5 koormusega, tööjõukulu 8028 € aastas. Vähendatud on PATEE projektist makstavaid tööjõukulusid seoses projektitaotluse täpsustustega 1116 €.

SAPA majandamiskulud: eelarvelised kulud 104 694 €, võrreldes I lugemisega majandamiskuludes muudatusi ei ole.

Administreerimiskulude all kajastatakse kulud bürootarvetele, telefonile, ajakirjanduse tellimisele, raamatupidamistarkvarale, dokumendihaldusprogrammidele, joogiveele, panga-, posti- ja tõlketeenustele, töötajate tervisekuludele.

Lähetuskulud ja isikliku sõiduauto kasutamise hüvitis on arvestatud iga töötaja puhul tööiseloost tulenevalt.

Koolituskuludeks on arvestatud 400 eurot töötaja kohta aastas.

Ruumide majandamiskulude all kajastatakse Akadeemia tn 2 rendikulud ja Uus tn 4 kommunaalteenuste ning hoolduskoristuse kulud.

IKT kulude all kajastatakse domeenide, serverite rendikulud, interneti püsiühenduse kulud ja IT-toe kulud.

Eelarve projektis planeeritud kulud on saanud heakskiidu POL-i üldkogus, kus on lõpetatud eelarve I lugemine.

Seletuskirja koostas:

Kaire Piiraja, raamatupidaja

03.12.2019

Lühendite seletused

AEV – alustav ettevõtja

API – infotehnoloogias liides, mille vahendusel rakendusprogramm suhtleb operatsioonisüsteemi ning teiste teenustega

EAS – Ettevõtluse-Arendamise SA

EL – Euroopa Liit

ERDF – Euroopa Regionaalarengu Fond

EVTP – Ettevõtlusteadlikkuse tõstmise programm

IKT – info- ja kommunikatsioonitehnoloogia

KEV – kasvuettevõtja

KOBAR – Pärnumaa Arenduskeskuse, Pärnu linna ja Tartu Ülikooli Pärnu kolledži koostööprojekt, millega koondatakse Tartu Ülikooli Pärnu Kolledz, Pärnumaa Ettevõtlusinkubaator ja Arenduskeskus ühisesse tegevusruumi

KOP – Kohaliku omaalgatuse programm

KOV – kohalik omavalitsus

KÜK – Pärnumaa Külustuskeskus (turismiinfopunkt)

KÜSK – SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital

LET – SA Lääne-Eesti Turism

MAK – MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused

MARO – maakondlik arendusorganisatsioon (Pärnumaa Omavalitsuste Liit)

MATA – maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede

MKM – Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium

PATEE – Piirkondlikud algatused tööhõive ja ettevõtlikkuse edendamiseks

POL – Pärnumaa Omavalitsuste Liit

PKT – pikaajaline kaitstud töötamise teenus

RAM – Rahandusministeerium

RB – Rali Baltic

SAPA – SA Pärnumaa Arenduskeskus

TEV – tegutsev ettevõtja

VÕS – Võlaõigusseadus

SA Pärnumaa Arenduskeskus 2020. aasta koondeelarve projekt II lugemine

	2019. lisaeelarve kinnitatud 05.08.2019	2020. eelarve I lugemine 24.10.2019	2020. eelarve II lugemine 10.12.2019
TULUD			
TULUD kokku	980 352	1 158 424	1 164 208
Tulud majandustegevusest	12 100	49 100	19 100
Pärnumaa külastuskeskuse kauba müük	9 000	9 000	10 000
Rüütli tn projekt (inku)		30 000	0
PATEE ettevõtjate koolitused		7 000	1 650
Muude teenuste (koolitus, reklaam, rent) müük	3 100	3 100	7 450
Saadud toetused	609 000	588 246	582 061
Pärnumaa Omavalitsuste Liit	267 054	343 151	331 453
Pärnu linnavalitsus			4 000
MTÜ Maakondlikud Arenduskeskused	181 358	181 395	182 908
Rahandusministeerium - tegevustoetus	16 350	0	0
SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital	27 700	31 700	31 700
Ettevõtluse-Arendamise SA	32 000	32 000	32 000
Pärnu LV / SA Lääne-Eesti Turism leping	19 228	0	0
SA Lääne-Eesti Turism	44 710	0	0
POL / TAI leping	5 600	0	0
Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium	15 000	0	0
Saadud projektitoetused	359 252	480 861	495 830
PATEE	96 230	99 514	111 739
ERDF, EST-LAT programm	65 019	15 721	15 721
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	51 480	39 303	39 303
Euroopa Komisjon	21 945	21 945	21 945
PTK inkubaatori ehitusprojekt		200 000	200 000
POL - projektide omafinantseering	44 391	24 191	26 935
KOP - projektitoetused	80 187	80 187	80 187
Regionaalsed investeeringud		10 000	10 000
2019. aasta kasutamata vahendid		30 217	57 217

	2019. lisaeelarve kinnitatud 05.08.2019	2020. eelarve I lugemine 24.10.2019	2020. eelarve II lugemine 10.12.2019
KULUD			
KULUD KOKKU kululiikide lõikes	991 532	1 208 424	1 214 208
Tööjõukulud	389 441	443 228	450 112
Töötasu	291 121	331 260	336 406
Sotsiaalmaksud	98 320	111 968	113 706
Majandamiskulud	113 714	104 694	104 694
Administreerimiskulud	42 316	35 944	35 944
Lähetuskulud	8 952	5 700	5 700
Koolituskulud	9 000	5 000	5 000
Ruumide majandamiskulud	36 200	38 700	38 700
Isikliku sõiduauto kasutamise kulud	12 696	10 900	10 900
IKT kulud	4 550	8 450	8 450
Külastuskeskuse kaubakulu	7 000	7 000	7 000
Tegevuskulud	371 032	573 315	572 215
Toetuste vahendamine	110 345	80 187	80 187

	2019. lisaeelarve kinnitatud 05.08.2019	2020. eelarve I lugemine 24.10.2019	2020. eelarve II lugemine 10.12.2019
KULUD KOKKU tegevusalade lõikes	991 532	1 208 424	1 214 208
Maakonna arendustegevus	59 197	79 356	74 356
Ettevõtluskeskkonna arendustegevused	318 545	537 311	548 067
Maakonna turundustegevus	44 692	98 795	90 795
Maakonna turismialane tegevus	104 064	110 316	110 316
Europe Direct ja väliskoostöö	44 695	48 985	48 985
Terviseedendus, elanike heaolu ja turvalisus	31 756	32 926	32 926
Vabaühenduste nõustamine ja arendamine	115 712	121 116	121 116
Juhtimine ja büroo	127 531	118 949	126 977
Muud projektid	145 340	60 670	60 670
Eelarve tulem	-11 180	-50 000	-50 000

Lisa 1. Koondeelarve projekti ja seletuskirja juurde

[illegible]

[illegible]